

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi po rozpoznaniu sprawy z wniosku: M. J. przy udziale S. B. o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego oddalił wniosek i ustalił, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

W uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia Sąd I instancji wskazał, że wnioskodawca wniósł o zezwolenie dłużnikowi na złożenie do depozytu sądowego kwoty 125 000,00 zł tytułem wykonania zobowiązania do świadczenia pieniężnego w ramach ugody w sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Łodzi, pod sygn. akt II C 767/13, zawartej w dniu 20 października 2014 roku, w której to zobowiązał się zapłacić na rzecz wierzyciela w/w kwotę poprzez złożenie depozytu sądowego.

Podane przez wnioskodawcę okoliczności na podparcie wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego nie dają podstaw do jego uwzględnienia.

Treść orzeczenia sądu w takiej sprawie wyraża się albo w udzieleniu przez sąd zezwolenia na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, albo w oddaleniu wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Rozpoznanie istoty sprawy w tego rodzaju postępowaniu sprowadza się natomiast do oceny, czy według przytoczonych we wniosku okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione (art. 693 1 k.p.c.).

W ocenie Sądu orzekającego nie zachodzą żadne materialnoprawne ani procesowe przesłanki do złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Wnioskodawca nie wskazał o jaką konkretnie przesłankę i w którym przepisie unormowaną, opiera swój wniosek. Nie wyszczególnił także zobowiązania, w którego wykonaniu składa przedmiot. Samo powołanie się na okoliczności wypływające z ugody mediacyjnej nie wystarczają, zaś przyjęcie odmiennej zapatrywania prowadziłoby do wniosku, iż strony np. w ramach swobody umów (353[1] kodeksu cywilnego) mogłyby ułożyć stosunek zobowiązaniowy według swego uznania, w tym na spełnienie świadczenia do depozytu sądowego w oderwaniu od jakichkolwiek przesłanek materialnych czy procesowych.

Powyższe rozstrzygnięcie apelacją zaskarżył wnioskodawca żądając jego zmiany i uwzględnienie wniosku o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie przepisów postępowania to jest art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i błędne przyjęcie, że wnioskodawca nie wyszczególnił zobowiązania w wykonaniu którego składa przedmiot do depozytu sądowego, oraz art. 693² k.p.c. polegające na błędnym przyjęciu, że według przytoczonych we wniosku okoliczności złożenie do depozytu nie jest prawnie uzasadnione, podczas gdy podstawą uzasadniającą złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu jest wola wierzyciela i dłużnika wyrażona w ugodzie zatwierdzonej przez Sąd, naruszenie przepisów prawa materialnego to jest art. 467 pkt 4 w związku z art. 353¹ k.c. poprzez błędne przyjęcie, że w pojęciu „inne okoliczności” nie mieści się umowa stron.

Uczestnik nie złożył odpowiedzi na apelację podobnie jak nie złożył odpowiedzi na wniosek.

Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest bezzasadna i jako taka nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 467 k.c. poza wypadkami przewidzianymi w innych przepisach dłużnik może złożyć przedmiot świadczenia do depozytu sądowego:

1) jeżeli wskutek okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności, nie wie, kto jest wierzycielem, albo nie zna miejsca zamieszkania lub siedziby wierzyciela;

2) jeżeli wierzyciel nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych ani przedstawiciela uprawnionego do przyjęcia świadczenia;

3) jeżeli powstał spór, kto jest wierzycielem;

4) jeżeli z powodu innych okoliczności dotyczących osoby wierzyciela świadczenie nie może być spełnione.

Pierwszą z przesłanek złożenia do depozytu jest istnienie okoliczności uprawniających dłużnika do złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu. W grę wchodzi tylko okoliczności dotyczące osoby wierzyciela, w tym wymienione w art. 467 k.p.c. W tym aspekcie nie ma racji skarżący podnosząc, że użyte w punkcie 4 omawianego przepisu „inne okoliczności” obejmują także umowę stron. Przedmiotowe „inne okoliczności” mają po pierwsze dotyczyć osoby wierzyciela po drugie zaś ich istnienie uniemożliwia spełnienie świadczenia. Bez wątpliwości z takimi okolicznościami nie mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Jak wynika z treści ugody zawartej przed mediatorem sądowym została ona zawarta w sprawie ze skargi paulińskiej wytoczonej przez jednego z wierzycieli (uczestnika niniejszego postępowania) przeciwko osobie trzeciej (wnioskodawcy w niniejszym postępowaniu). Stosownie do treści art. 533 k.c. osoba trzecia, która uzyskała korzyść majątkową wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli, może zwolnić się od zadośćuczynienia roszczeniu wierzyciela żądającego uznania czynności za bezskuteczną, jeżeli zaspokoi tego wierzyciela albo wskaże mu wystarczające do jego zaspokojenia mienie dłużnika. Wnioskodawca skorzystał z uprawnienia przemiennej wynikającego z powołanej regulacji prawnej wybierając spełnienie opisanego w ugodzie świadczenia pieniężnego. Jest niesporne, że ze skargą paulińską wystąpił tylko jeden wierzyciel, pozostałe zaś osoby wskazane we wniosku o upoważnienie do złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, których oświadczenia o zwolnieniu z długu pierwotnej dłużniczki ze wszelkich wymagalnych, a przysługujących im wobec dłużniczki zobowiązań determinowały by zwolnienie z depozytu, nie brały udziału ani w postępowaniu ze skargi paulińskiej jako powodowie ani w niniejszym postępowaniu jako uczestnicy. Nie sposób zatem przyjąć, że skutek złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego jakim jest zwolnienie dłużnika z długu mógłby mieć do nich zastosowanie. Przypomnieć w tym miejscu należy, że w znaczeniu materialnoprawnym złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego stanowi zdarzenie prawne, którego skutkiem jest wygaśnięcie zobowiązania cywilnoprawnego. Jak już wskazano przepis art. 470 k.c. stanowi bowiem, że ważne złożenie do depozytu sądowego ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia i zobowiązuje wierzyciela do zwrotu dłużnikowi kosztów złożenia. Jak wyżej wskazano skutku tego nie sposób osiągnąć w stosunku do K. B. i M. B..

Stosownie do treści art. 693 k.p.c. we wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego należy: określić zobowiązanie, w którego wykonaniu składa się przedmiot, przytoczyć okoliczności uzasadniające złożenie, dokładnie oznaczyć przedmiot, który ma być złożony oraz wskazać osobę, której przedmiot ma być wydany.

Zgodnie z przepisem art. 693¹ k.p.c. w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione. W znaczeniu procesowym złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego jest rodzajem postępowania sądowego, w którym rozstrzygana jest kwestia formalnej możliwości złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Rozpoznanie istoty sprawy w tego rodzaju postępowaniu sprowadza się natomiast do oceny, czy według przytoczonych we wniosku okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione. Podane przez wnioskodawcę (zarówno we wniosku jak i w apelacji) okoliczności na podparcie wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego nie dają podstaw do jego uwzględnienia. Jak wyżej wskazano nie należą do nich ani umowa stron, ani ugoda, a do tego sprowadza się argumentacja skarżącego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy nie znalazł usprawiedliwionych podstaw do uwzględnienia apelacji i działając na zasadzie art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.